

Karels Crypto

Leesexemplaar

KAREL VEREERTBRUGGHEN

Karels Crypto

de tijdloze tachtig

P E L C K M A N S

© 2026, Karel Vereertbrugghen en Pelckmans Uitgevers nv
pelckmans.be
Brasschaatsteenweg 308, 2920 Kalmthout, België

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopierechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

Omslagontwerp: Buro Blikgoed
Foto auteur: © Peter Droeshout
Zetwerk: Crius Group

D/2026/0055/201
ISBN 978 94 6530 383 3
NUR 493
THEMA WDKC

pelckmans.be

 facebook.com/pelckmans.be

 instagram.com/pelckmans.be

Geel ritueel

Ooit leek het leven simpel. Zes dagen per week werd er gewerkt, de zevende dag stond in het teken van God. Mensen trokken hun zondagspak aan, gingen ter kerke, zongen daar altijd dezelfde gebeden, kwamen vervuld van iets groters dan henzelf weer buiten, bleven op het dorpsplein hangen, wisselden nieuwtjes uit, smeedden plannen, gingen biljarten of koffiekranzen. Onder de kerktoren was het weekend een snoer van rituelen waarrond mensen elkaar vonden.

Het is niet duidelijk of Karel Vereertbrugghen al bevroedde welke existentiële leermeester hij zou vullen toen hij meer dan tien jaar geleden aan het jongleren ging met woorden en hun vele lagen, maar vandaag is Karels Crypto wat de hoogmis decennialang voor mensen was: een haast heilig ritueel. Bevrijd van god en gebod vinden ze elkaar nu rond een gele puzzel. Wat pedagogen, psychologen, relatietherapeuten, nieuwe pausen en onlineprofeten vaak niet lukt, lukt Karels Crypto wel: gezinnen rond de tafel krijgen, ingedommelde relaties weer tot leven wekken, een verloren gewaande strijd lust in mensen naar boven brengen. Soms schrikken ze van zichzelf, soms schrikken ze van de ander. Er zijn koppels die elkaar haast naar het leven staan in hun streven de snelste te zijn, er zijn er die in een nog warm bed samen de puzzel leggen. Er zijn de familiecompetities, de whatsappgroepen vol tips en tricks, frustratie en plezier. Er zijn de vrienden die met zelfgemaakte crypto's huwelijken, verjaardagen en andere ijkpunten in een leven vieren. Er zijn de singles en alleenstaanden die aan Karel een trouwe tafelgenoot hebben.

Ontelbaar zijn de mails die wij de afgelopen jaren bij *De Standaard* over Karels Crypto mochten ontvangen. Vaak vroeg de auteur niet meer dan haar of zijn dank aan Karel Vereertbrugghen over te brengen. Soms stuurde een lezer eigen creaties in, met het vriendelijk verzoek of Karel zijn oordeel wou vellen. Uitzonderlijk vroeg iemand of Karel zich ook voor gepersonaliseerde puzzels leende – want dat zou toch wel het mooiste cadeau voor de vrouw van zijn leven zijn. De wereld mag in brand staan, als lezers de crypto niet vinden (bijvoorbeeld omdat hij uitzonderlijk van het Weekblad naar de krant is verhuisd) of denken een fout te hebben gezien, laten ze zich horen.

Dat is niet omdat ze wereldvreemd zouden zijn, die lezers, allesbehalve, wel omdat een mens niet zonder rituelen kan. In vaak trouweloze tijden is Karels Crypto een belofte die elke week wordt waargemaakt, een vraag die vol verwachting wordt beantwoord. Alle prikkels, afleiding en brokkelbreinen ten spijt, buigen mensen zich soms urenlang over die ene gele pagina. Ze wroeten, spartelen, roepen ‘eureka’, vloeken dan weer. Karels Crypto is een oefening in geduld, een zeldzaam trage dans in een doldraaiende wereld en een ode aan de taal – dat bovenal. Hoe ontroerend is het dat mensen nog altijd blij en opgewonden worden van de rijkdom van taal, haar vele dubbele bodems, haar complexiteit en meerstemmigheid. Nu zoveel als eenduidig en eenvoudig wordt voorgesteld, viert Karels Crypto de dubbelzinnigheid. Een betere ambassadeur kan het Nederlands zich niet wensen.

‘Hop naar de duizend! (sprak hij overmoedig)’ schreef Karel Vereertbrugghen eind januari bij de vijfhonderdste Karels Crypto. Wij gaan graag in die overmoed mee: dat Karel er als rituele roerganger nog vele jaren en puzzels bij mag doen.

Griet Plets, chef *De Standaard Weekblad*

Voor *De Standaard Weekblad*, al tien jaar mijn partner in crypto.

Leesexemplaar

Gelijke getallen staan voor gelijke letters.

De woordbalk in de middenkolom bevat een naam of een begrip.

Ij geldt als één letter.

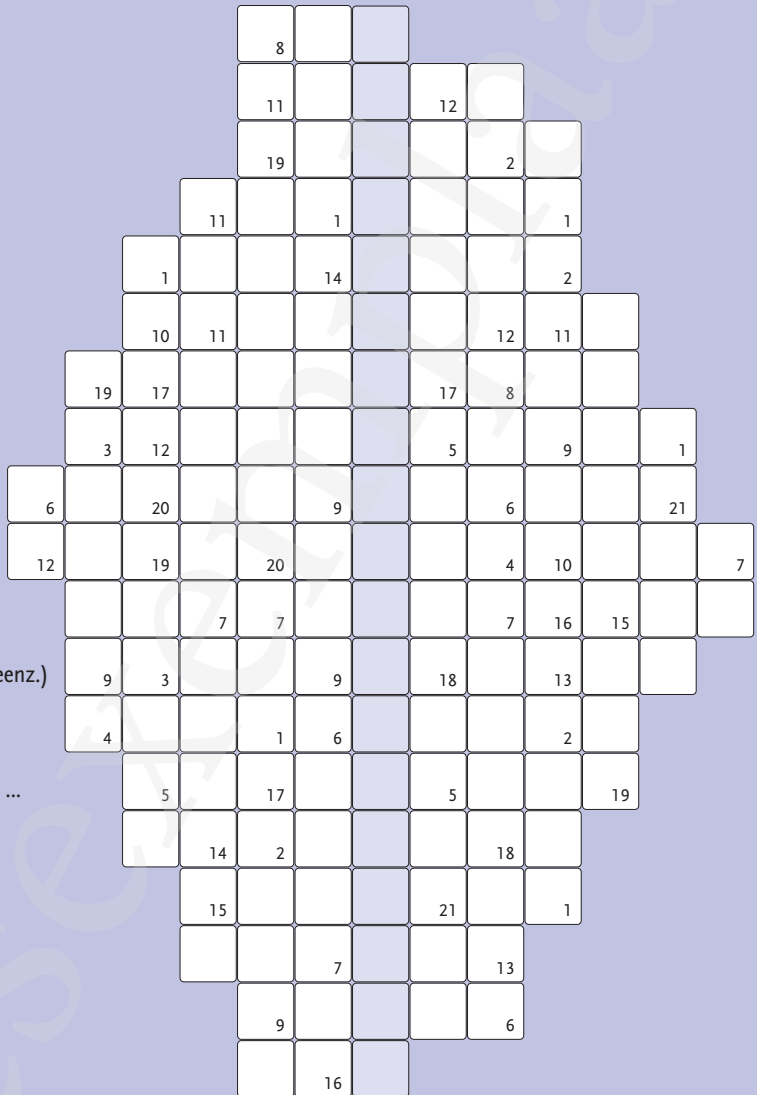
In de letterbak kunt u de letters bijhouden waarvoor u al een cijfer hebt gevonden.

In elke crypto heeft de auteur vijf opgaven verwerkt die al eerder in *De Standaard Weekblad* zijn verschenen. De veertien andere opgaven en de woordbalk zijn nieuw.

Behalve de eigennamen staan alle te zoeken woorden in de Dikke Van Dale online, ook de vreemde woorden.

Karels Crypto 1

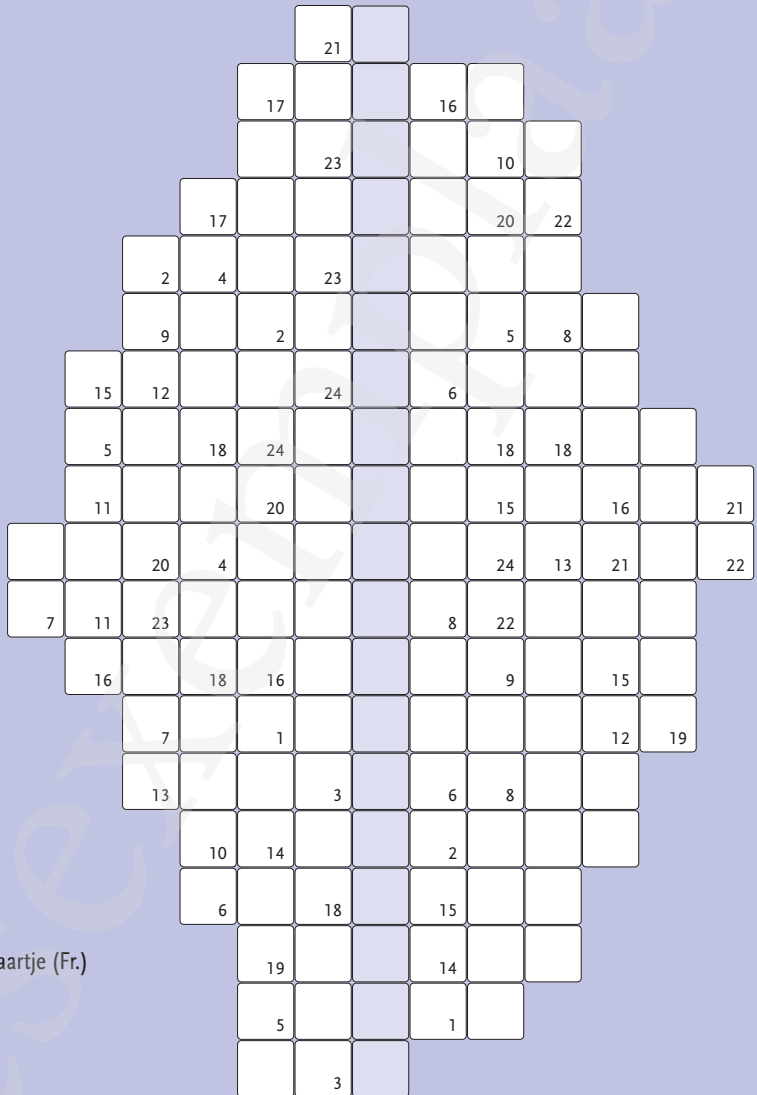
- A. betaal in de haven
- B. paria
- C. Bram Opruier
- D. (v)rijerij
- E. petroleum die voor het grijpen ligt
- F. iets groter, mooier enz. voorstellen dan het is (Eng.)
- G. instantmaïzena
- H. inruilcup
- I. sfeer in de karaokebar
- J. spechtenrestaurant
- K. klokkenurinehouders
- L. ingezetene met veel kinderen (gemeenz.)
- M. Maria is gekleed in een witte jurk met een blauwe band om ...
- N. Waarom ik meer verdien? Simpel, ik ...
- O. acteerkemel
- P. maritieme beroemdheid
- Q. met harde hand
- R. broodelite
- S. stellende trap van makker



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Karels Crypto 2

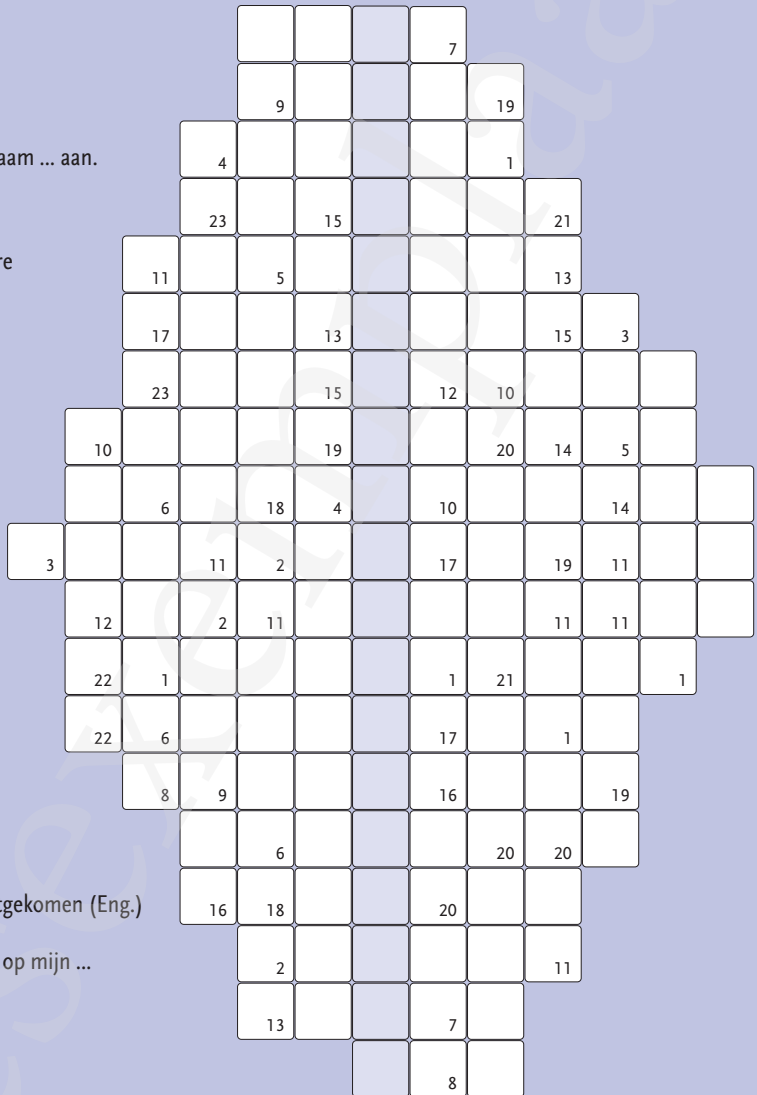
- A. Freudiaanse boom
- B. soapie
- C. Laat je een snoepje achter?
- D. zênd
- E. transactie
- F. groenvoer voor paarden
- G. verstoken van een uurwerk
- H. Zijn frank is denk ik nu ...
- I. geeft zich helemaal bloot
- J. agressiviteit
- K. een vracht kangoeroes
- L. geligneerde Katharina (Eng.)
- M. minutenkit/60
- N. topact op Werchter
- O. zomermaandschelpen
- P. (zich) vol vreten
- Q. een voor kinderen handzaam spijskaartje (Fr.)
- R. kaarsenstof en compagnie
- S. van naft krijg je een ontsteking



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Karels Crypto 3

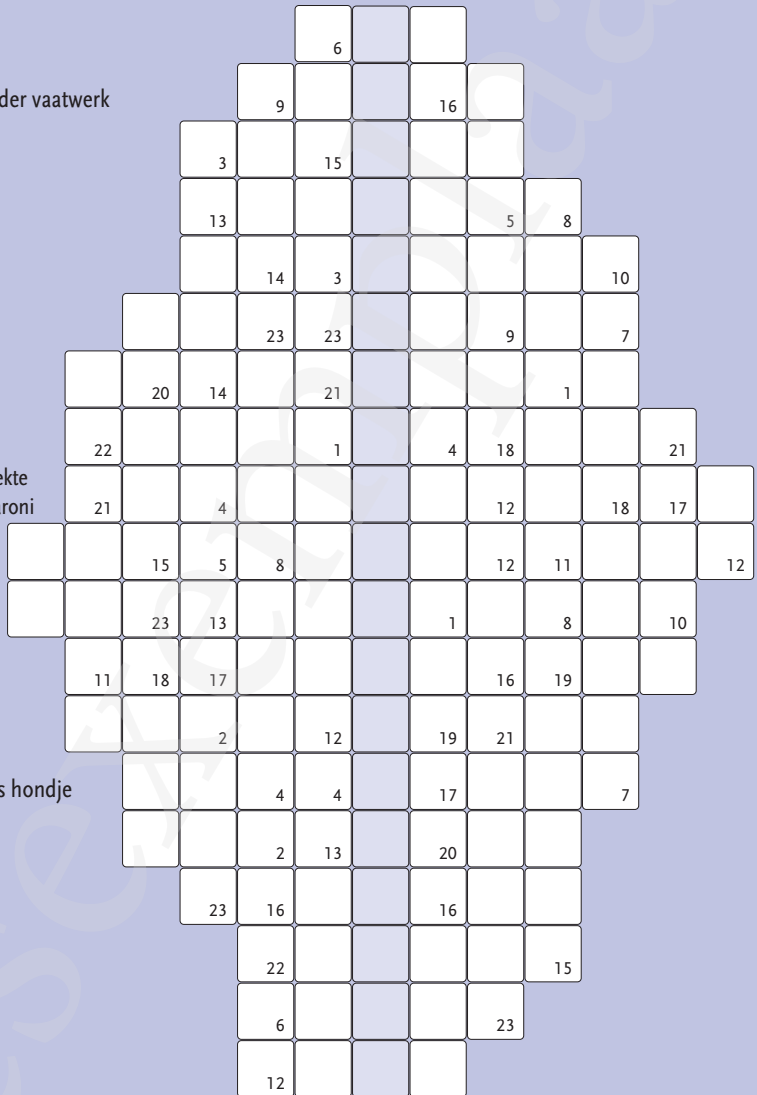
- A. zuivelkamer (Eng.)
- B. aantal zifters
- C. Maar als ze zingt doet Merel haar naam ... aan.
- D. verleidelijk stuk chocola
- E. huisdier dat tegen de winter warmere oorden opzoekt
- F. typische wintersport
- G. lenigen met een lamp
- H. stier met overspelige koe
- I. natuurlijke behoefte aan actualiteit
- J. trappersverlof
- K. percussienoten
- L. twee klokhennen
- M. buiten lang, ...
- N. de 'Tour Eiffel' van Vlaanderen
- O. lullenland (in erectie)
- P. homo die voor zijn geaardheid is uitgekomen (Eng.)
- Q. Kom eens naar mijn kamer, zit eens op mijn ...
- R. hoogzwangere (theater)vrouw
- S. konijnenrookartikel



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Karels Crypto 4

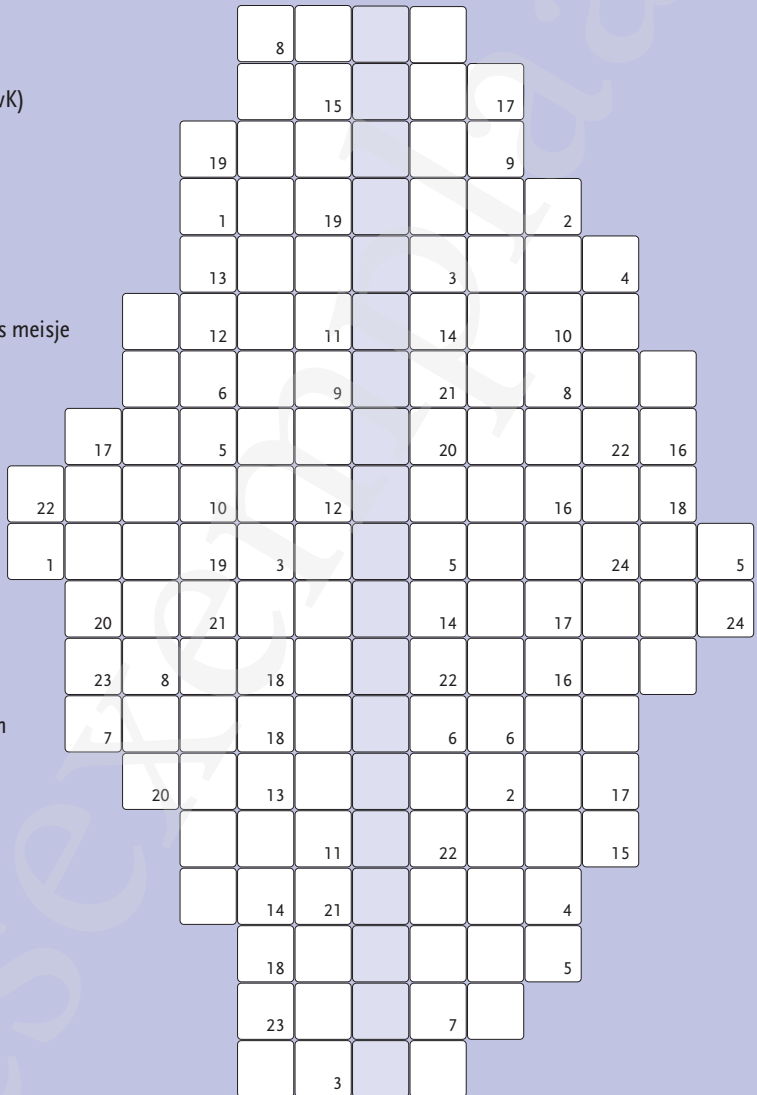
- A. lompe lap
- B. die richt racistische verwijten tot ander vaatwerk
- C. wijnglasdansen
- D. niet geneigd tot consumeren
- E. mobilhome
- F. Een trap bestaat ...
- G. eekzeiker
- H. kamerkorvet
- I. wordt voorgesteld door een geblinddoekte figuur met een balans en een pak macaroni
- J. jongere met gettoblaster
- K. echtscheiding
- L. voorgaan maar ...
- M. blazer van de groenteboer
- N. een Engelse juffrouw met haar Frans hondje
- O. neuken als zot (vulg.)
- P. sluiten met medewerking
- Q. mondstuk
- R. dichtregelt
- S. brandstof



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Karels Crypto 5

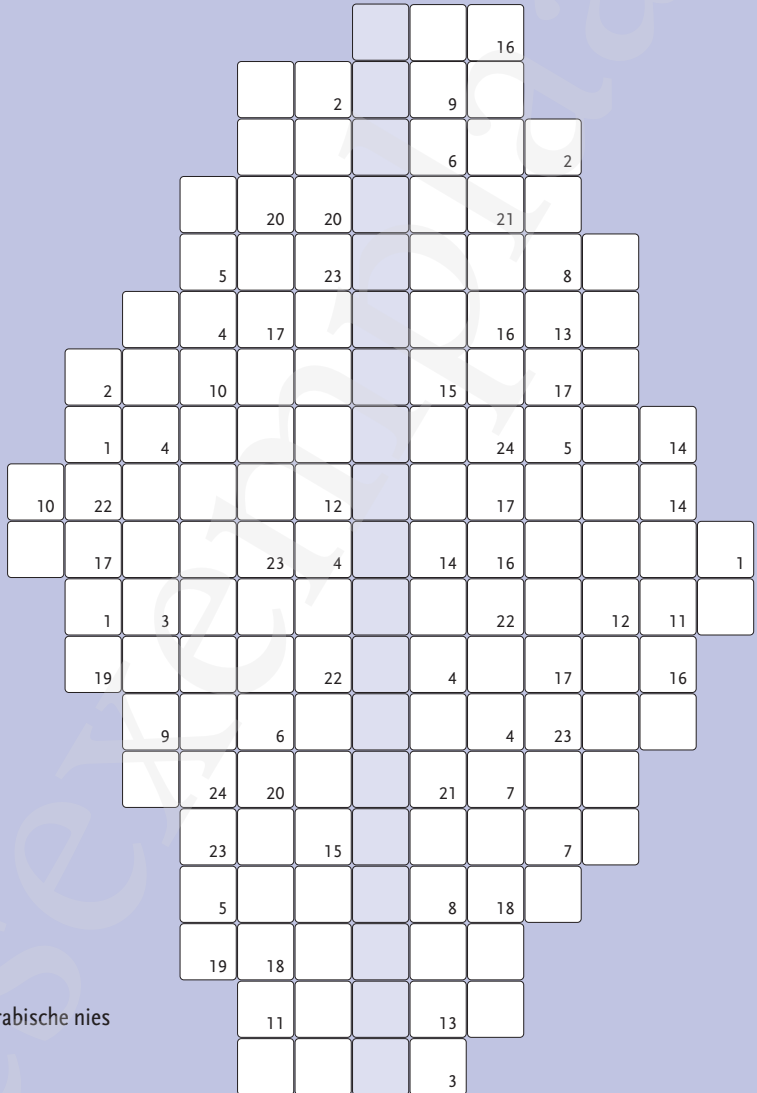
- A. hebberig Frans getal
- B. 'Oh, als die ... maar eens af was.' (KvK)
- C. wilde wagenhaver
- D. scrotumschijner
- E. fidele file
- F. voor een korte periode een eigenwijs meisje
- G. vrouwenkruis
- H. sculptuur in de openbare ruimte
- I. 'Wat jij nodig hebt is de 35MM GU10 ledspot 3W warmwit dimbaar,' zei Vicky zeer ...
- J. winkelwatcher
- K. microbenboom
- L. de laatsten die tot de vereniging zijn toegetreden
- M. Het is een voldongen feit, ze hebben hun verloving afgebroken.
- N. tocol
- O. Vaticaanse afzondering
- P. poëtisch insect
- Q. mannelijke geisha
- R. Italische maandgod
- S. snatermond



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Karels Crypto 6

- A. natte (Eng.) regel
- B. Romeins rapaille
- C. vlugger gevuld
- D. doel bij het meetschieten
- E. niet besprongen
- F. 45-toerenonderhemdje
- G. de waardebeplating van groenteloof
- H. negatief katje
- I. schoolvoorbeeld van geslaagde integratie in België
- J. rivier waarop waterkrachtcentrales liggen
- K. vrijheid van verandering
- L. opnieuw onder de wapens
- M. affirmerend vastmaken
- N. stelbreedte
- O. Gecrèmede (Bijb.)
- P. een bed maquilleren
- Q. geschrapte etappe
- R. klanknabootsend woord voor een Arabische nies
- S. jammer van die verdraaide neus



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Karels Crypto 7

A. Wat is een doorwaadbare plaats?

B. opgevulde drugs (Eng.)

C. ruiende oproerkraai

D. tafellaken

E. veel arbeid vereisend

F. musichall

G. middelpuntvlied

H. tweegevecht op de stuwdam

I. uitgestoken hand

J. slankkamp

K. valschermspringer in het leger

L. gedane zaak

M. topacteur

N. Van de hippies is 't geweten dat ze zich om de maand een ander ...

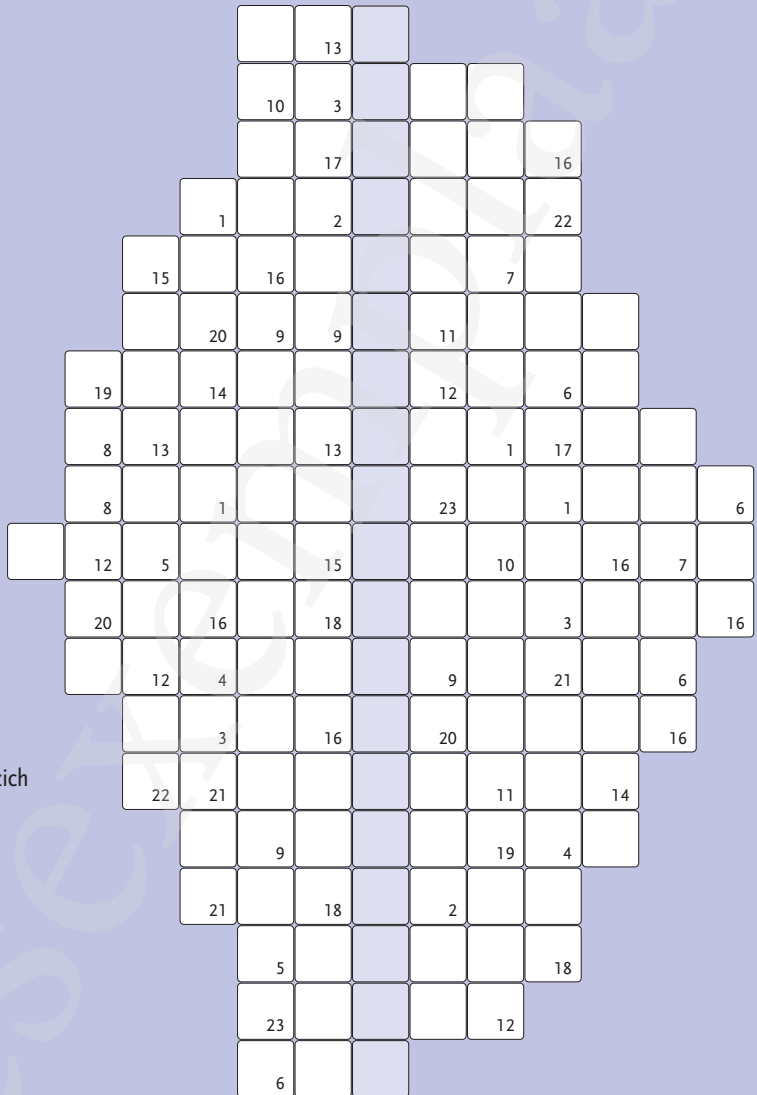
O. gewelddadig vermoorde familie

P. verpletterend verslaan als waren de tegenstanders augurken

Q. luchtweg

R. boventil

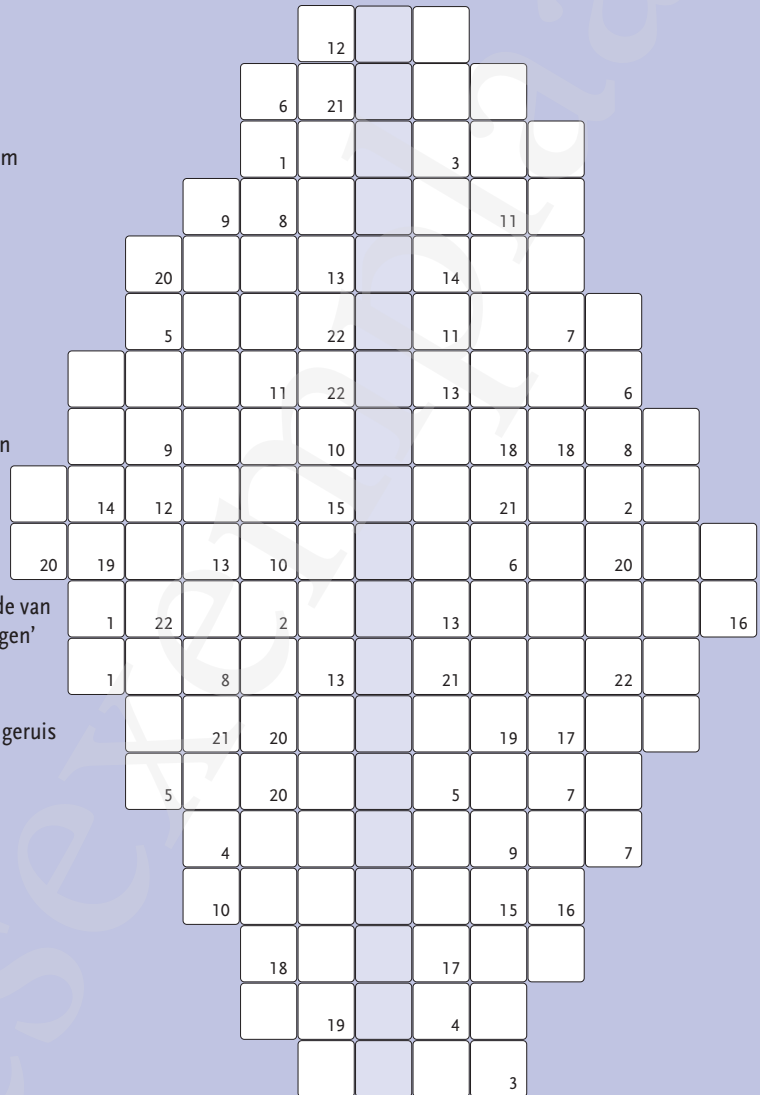
S. kort getekende slobkous



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Karels Crypto 8

- A. woef
- B. Franse flater
- C. Brusselse straatjongen met lage stem
- D. hotelfluitje
- E. gokkantoor
- F. men spreekt er de moedertaal
- G. geen water door defect ...
- H. warme drank, ideaal bij het puzzelen
- I. verbindingstuk
- J. ringvormig zwingelen
- K. 'de Camp Davidakkoorden', 'de Vrede van Münster' of 'het Verdrag van Nijmegen'
- L. te herkennen aan zijn witte stok
- M. abnormaal systolisch of diastolisch geruis
- N. vergiftiging
- O. belangrijkste den
- P. 'Nu hij dood is, onze Staf
Zijn w'er eindelijk van af'
- Q. feestjes (Lat.)
- R. Franse Duitser
- S. takjesplek



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	